

Příklad ZŠ Boženy Němcové v Přerově

9 zapojených tříd **9** učitelů **200** žáků

”

Umění působí na city člověka, působí na emoce, vzbuzuje v něm reakce. Někdy je to mnohem lepší, než opakovat letopočty, nazpaměť.

Ilona Bočínská, ředitelka

ZŠ Boženy Němcové v Přerově je menší škola, která je spádová pro vyloučenou lokalitu, má progresivní vedení a učitelův sbor. Dva roky byla zapojena do programu Kreativní partnerství - strukturované spolupráce mezi učiteli a umělci přímo ve formální výuce. Partnerství v programu je budováno jak na lidské, tak i odborné úrovni. Učitelé definují mezioborové vzdělávací oblasti, které potřebují v průběhu časového úseku pokrýt. A umělci navrhuji konkrétní způsoby realizace prostřednictvím uměleckých postupů.

”

Učitelé měli s umělci a konzultanty kreativity volnost v tom, do kterého předmětu kreativní výuku zapojí, kde ji budou využívat.

Ilona Bočínská, ředitelka

Na příkladu ZŠ Boženy Němcové se dá demonstrovat v maximální míře využití partnerství mezi učitelem jako odborníkem a umělcem, který do výuky vnáší kreativní a nové metody a techniky. Jedním z největších přínosů dlouhodobého programu byla výrazná motivace žáků k učení, získání reálných vědomostí, zkušeností a rozvoj klíčových kompetencí. Aniž by si uvědomovali, že se vlastně učí.

”

Když děti tvořily film o Janu Amosi Komenském a následně přijeli na exkurzi do Muzea Jana Amose Komenského, zaměstnanci muzea byli naprosto překvapeni, protože o Komenském věděli všechno. Protože o něm natočili film. Tato forma vzdělávání má budoucnost. Propojuje umělecký zážitek s učivem.

Jan Pražan, vizuální umělec, konzultant kreativity

Za dva roky implementace kreativního učení došlo ve třídách k naplnění předpokládaných cílů, s konkrétními dopady na děti, učitele i rodiče.

”

Z profesního hlediska pro mě bylo přínosem uvědomění si, že není problém, když do školy vstupují experti zvenku. Žádným způsobem nenarušují chod školy, splynou s ní a ve třídách se naprosto přirozeně dostanou k dětem. Po téhle stránce byl projekt úžasný a jedinečný. Nic takového jsme v projektech zatím nezažili.

Ilona Bočínská, ředitelka

Dalším z pozitivních přínosů spolupráce umělců se školou bylo to, že se aktivity programu přenesly i do veřejného prostoru. Tím se škola pozitivně prezentovala. Dlouhodobě má tato spolupráce potenciál pozitivně přispívat k rozvoji společenských otázek ve městech a obcích a ke kvalitnějšímu a spokojenějšímu životu jejich obyvatel.

”

Město Přerov může být hrdé na žáky ZŠ Boženy Němcové a na jejich kreativitu, ale hlavně ti žáci mohou být hrdí sami na sebe, co všechno dokázali. Postavení školy Boženy Němcové je v Přerově velmi specifické, taková prezentace rozhodně přispívá k souznění minority s majoritou, stírají se rozdíly a prostřednictvím umění nacházejí společnou řeč.

Petr Kouba, náměstek primátora

Kreativní učení

„Rozvoj kreativity má přímý dopad na zvyšování spokojenosti žáků a jejich kompetencí.“

Seligman, Martin & Csikszentmihalyi, Mihaly (2000). Positive Psychology: An Introduction. The American Psychologist, 55, 5-14.
Mackey, T., Ullman, A. (2006). Creative Partnerships: Survey of Headteachers. London: Arts Council England, Creative Partnerships.

Společnost pro kreativitu ve vzdělávání pracuje s definicí kreativního učení jako vzdělávání, ve kterém umění a kulturní aktivity vědomě cílí k rozvoji kompetencí, afektivních a kognitivních schopností, tj. porozumění, dovedností dětí, žáků a mladých lidí a jejich znalostí. Přičemž zásadní podmínkou je, že učení probíhá ve spolupráci s profesionály z kulturních a kreativních průmyslů (od scénických umění, přes design až po animaci či herní vývoj).
Naše aktivity se zaměřují primárně na formální vzdělávání.
Kreativní učení dle definice, kterou užíváme zahrnuje:
1) Vzdělávání uměním: tj. s využitím vlastností, dovedností a technik uměleckého oboru a kreativních průmyslů zapojovat a rozvíjet děti, žáky a mladé lidi, a to primárně v jiné než umělecké oblasti
2) Kreativní učení: tj. rozvoj kreativního myšlení dětí, žáků a mladých lidí a rozvoj inovativních přístupů k učení a učení se s využitím umění, kulturních aktivit a kreativních postupů.

63%

Jen 63% žáků chodí rádo do školy (to je druhé nejnižší procento ze zemí OECD)

(Federičová, Daniela, Münich, Daniel. (2015). Srovnání žákovské obliby školy a matematiky pohledem mezinárodních šetření. Pedagogická orientace, 25, 557-582.)

50%

žáků z nejvíce ohrožených skupin se učí jenom to, co je zajímavá

(Collard, P., Németh, S., Vince, D., & Kaderjak, A. (2016). Creating Creative Learning Environments by Creative Partnerships Programme. Creative Education, 7, 74-765.)

4%

Jenom 4% žáků v ČR, jejichž rodiče nedosáhli středoškolského vzdělání, získá vysokoškolské vzdělání

(OECD (2018). Equity in Education: Breaking Down Barriers to Social Mobility, PISA, OECD Publishing, Paris, s. 88.)

56,2%

Až 56,2% výuky tvoří samostatná práce žáků

(Česká školní inspekce (2018). Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2017/2018. Výroční zpráva, ČŠI, s. 64.)

78,8%

výuky na českých základních školách probíhá frontálně

(Česká školní inspekce (2018). Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2017/2018. Výroční zpráva, ČŠI, s. 64.)

50%

učitelů českých škol je ohrožených syndromem vyhoření

(Prokop, Daniel, Dvořák, Tomáš. (2019). Analýza výzev vzdělávání v České republice, Nadační fond Eduměna, s. 27.)

1=15,3

Každá 1 libra investovaná do realizace programu kreativního učení Creative Partnerships v Anglii přinese benefity v hodnotě 15,30 liber

(PricewaterhouseCoopers LLP (2010). The Costs and Benefits of Creative Partnerships.)

3

nejžádanější dovedností, kterou zaměstnavatelé požadují po zaměstnancích, bude v roce 2020 kreativita

(KRUCHOSKI, P. (2016). 10 skills you need to thrive tomorrow - and the universities that will help you get them. World Economic Forum)

+2,5

Kreativní učení vedlo ke zlepšení výsledků žáků až o 2,5 stupně

(Kendall, L., Morrison, J., Yeshanew, T., & Sharp, C. (2008). The longer-term impact of Creative Partnerships on the attainment of young people: Results from 2005 and 2006. NFER, p. 3)

+0,5% HDP

Zvýšení kvality vzdělávání může vést k nárůstu 0,5% HDP

(Ekonomická udržitelnost města: analýza ekonomických dopadů Strategického plánu hl. m. Prahy. (2016). Institut plánování a rozvoje hl. m. Praha, s. 2: 36-37)

KREATIVNÍ UČENÍ - DLOUHODOBÉ PROGRAMY

	VSTUPY	AKTIVITY	VÝSTUPY	VÝSLEDKY	DOPADY
ZŘIZOVATEL FINANCE KOORDINACE ADMINISTRATIVNÍ PODPORA	Garant kreativního učení	<ul style="list-style-type: none"> Mapování potřeb a tvorba koncepčních plánů rozvoje kreativního učení na různých úrovních. Nastavování partnerství v programech kreativního učení mezi školami, učiteli, lokálními partnery a profesionály z kulturních a kreativních průmyslů (dále KKP) – nastavování komunikace, procesů, zodpovědností, rolí, sdílení a reflexe. Školení zapojených aktérů do programů kreativního učení. Mentoring a průběžná podpora programů kreativního učení. Evaluace dopadů programů kreativního učení. 	<ul style="list-style-type: none"> Vytvořeny koncepční plány rozvoje kreativního učení na různých úrovních (kraj, obec, individuální škola). Vytvořena evaluační zpráva. 	<ul style="list-style-type: none"> Počet realizovaných programů kreativního učení. Proškolení aktérů. Proběhla evaluace procesu kreativního učení a jeho dopadů. 	<ul style="list-style-type: none"> Kvalitní nastavení procesu implementace kreativního učení v regionu. Průběžná sebereflexe procesu a jeho zlepšování.
	Školy: MŠ, ZŠ, SŠ (vedení škol)	<ul style="list-style-type: none"> Vytváří podmínky pro realizaci kreativního učení: alokuje čas, vytvoří prostor, motivuje lidi. Propojuje kreativní učení se strategickými vizemi školy. Rozvíjí na úrovni školy pedagogické kluby, sdílení mezi pedagogy, mezioborovou výuku. Vyhodnocuje dopady kreativního učení na naplňování strategických cílů školy. 	<ul style="list-style-type: none"> Programy kreativního učení jsou součástí běžné výuky a vzdělávacího programu školy. Plán rozvoje školy, který integruje kreativní učení. Mezioborová a projektová výuka je součástí běžné výuky školy. 	<ul style="list-style-type: none"> Vytvořeny podmínky pro realizaci kreativního učení. Kreativní učení začleněno do běžného chodu školy. Dlouhodobé plánování výuky napříč předměty a ročníky týmem školy. Nové funkční struktury, které umožňují zapojení žáků do rozhodování o učení. Škola se stává aktivním aktérem místního rozvoje. 	<ul style="list-style-type: none"> Zvyšuje se kvalita poskytovaného vzdělávání. Posílení prvků vysoce funkčního prostředí učení. Posílené otevřené a podpůrné vztahy mezi učiteli, vedením a rodiči. Prohloubená spolupráce mezi učiteli. Škola otevřená spolupráci s vnějšími partnery a aktivně zapojující do výuky partnery z KKP a další lokální partnery.
	Učitelé (všech předmětů)	<ul style="list-style-type: none"> Účastní se rozvojových aktivit (trénink, mentoring, supervize). Připravuje aktivity kreativního učení v partnerství s profesionálem z KKP. Realizuje aktivity kreativního učení napříč kurikulem v partnerství s profesionálem z KKP. Reflektuje a přizpůsobuje aktivity kreativního učení potřebám žáků v partnerství s profesionálem z KKP. Vyhodnocuje dopady kreativního učení na žáky a učení v partnerství s profesionálem z KKP. 	<ul style="list-style-type: none"> Naplánované a průběžně reflektované aktivity kreativního učení napříč kurikulem a potřebami všech žáků. Nástroje akčního výzkumu implementované do práce pedagogů. Rozvinuté zkušenosti a dovednosti učitelů k využívání participativních a kreativních metod výuky. 	<ul style="list-style-type: none"> Informovaní učitelé mají zkušenosti s novými metodami a postupy výuky. Učitelé mají zkušenost s participativními výukovými metodami, které aktivně spoluvytváří žáci. 	<ul style="list-style-type: none"> Zvýšené sebevědomí učitelů. Větší propojenost s rodiči a místní komunitou. Učitelé vidí potenciál svých žáků a objevují jejich talent. Učitelé jsou facilitátoři učení a aplikují ve výuce principy vysoce funkčního prostředí učení. Snižování míry odchodů učitelů. Motivace mladých učitelů a zvyšování atraktivity pedagogického povolání.
	Žáci a studenti (všichni žáci od 6-18 let včetně žáků se znevýhodněním)	<ul style="list-style-type: none"> Spolupodílí se na plánování aktivit kreativního učení spolu s učitelem a profesionálem z KKP. Realizuje aktivity kreativního učení spolu s učitelem a profesionálem z KKP. V rámci aktivit kreativní výuky se učí pracovat se zpětnou vazbou. Vyhodnocuje dopady kreativního učení na své učení spolu s učitelem a profesionálem z KKP. 	<ul style="list-style-type: none"> Participativní zážitková výuka postavená na principech vysoce funkčního prostředí učení. Hlubší a kvalitnější vzdělání. Žáci převzali zodpovědnost za své učení. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvinuté sociální a personální kompetence žáků. Rozvinutá kreativita a kritické myšlení žáků. Posílená spolupráce a vztahy mezi žáky i žáky a učiteli. 	<ul style="list-style-type: none"> Žáci mají radost z učení a jsou vnitřně motivovaní k celoživotnímu učení. Žáci mají sebevědomí a sebedůvěru. Žáci konají samostatně a zodpovědně vůči sobě i svému okolí. Vyšší adaptabilita žáků na výzvy 21. století. Prevence předčasných odchodů žáků ze vzdělávání. Vyšší uplatnitelnost na trhu práce.
	Profesionálové z kulturních a kreativních průmyslů	<ul style="list-style-type: none"> Spoluvytváří aktivity kreativního učení s učitelem z pohledu své profese, technik, postupů a metod své praxe. Realizuje aktivity kreativního učení napříč kurikulem v partnerství s učitelem. Reflektuje a přizpůsobuje aktivity kreativního učení potřebám žáků v partnerství s učitelem. Vyhodnocuje dopady kreativního učení na žáky a učení v partnerství s učitelem. 	<ul style="list-style-type: none"> Naplánované a průběžně reflektované aktivity kreativního učení napříč kurikulem a potřebami všech žáků. Postupy designového myšlení implementované do práce profesionálů z KKP. Rozvinuté lektorské zkušenosti a dovednosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvinuté profesní kompetence, jak strukturovat a plánovat pracovní proces a aplikovat postupy designového myšlení. Rozvinuté lektorské dovednosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní příležitosti pro profesionály z KKP a rozvoj nových možností profesního uplatnění.
	Lokální partneři (aktivní a progresivní kulturní organizace, firmy, jednotlivci, aktivní rodiče, spolky atd.)	<ul style="list-style-type: none"> Poskytují zdroje pro kreativní učení (prostory, finance, hmotná podpora, vzdělávací programy, lidi). 	<ul style="list-style-type: none"> Realizován program kreativního učení v přímé spolupráci i v prostoru lokálního partnerství. Vznik nových spoluprací – kreativních partnerství. 	<ul style="list-style-type: none"> Vzájemně prospěšná otevřenost a zlepšení kvality vztahů místních partnerů. Zvýšený zájem místních partnerů spolupracovat a podílet se na místním rozvoji. Zvýšená reálná dostupnost kultury a kreativity pro děti ze všech sociálních vrstev. 	<ul style="list-style-type: none"> Zkvalitnění užívání veřejného prostoru. Zvýšená atraktivita místa. Posílení lokální ekonomiky. Posílení sounáležitosti a sociální soudržnosti v místní komunitě a posílené rovné příležitosti.

CÍL

**PROSTŘEDÍ
PODPORUJÍCÍ
KREATIVITU
A PODNIKAVOST
S VÝZNAMNÝM
DOPADEM
NA ROZVOJ
KVALITY ŽIVOTA
OBYVATEL
MĚST A OBCÍ**